

Гавкалова Наталія Леонідівна,
Харківський національний економічний університет ім. С.
Кузнеця, кафедра державного управління, публічного адміністрування
та регіональної економіки, доктор економічних наук, професор

Кабанець Анатолій Григорович
Харківський національний економічний університет ім. С.
Кузнеця, кафедра державного управління, публічного адміністрування
та регіональної економіки, кандидат економічних наук, доцент

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

В «Концепції реформування публічної адміністрації» поняття публічної служби розглядається як професійна діяльність яка визначена Законами України «Про державну службу» та «Про службу в органах місцевого самоврядування» [1, с. 6-13]. Децентралізація державного управління змінює функціональні обов'язки органів місцевого самоврядування, та формує нові вимоги щодо діяльності посадових осіб, які, по – перше, повинні базуватися на загально теоретичних визначеннях поняття публічної служби, і по – друге, відповідати потребам громади.

Фундаментальні та практичні проблеми в галузі публічної служби досліджуються такими науковцями як В. Авферянов, С. Дубенко, Н. Нижник, О. Петришин, О. Оболенський та багатьма іншими, в яких вказується, що при становленні публічної служби в органах як державної так і місцевої влади, необхідно враховувати різні аспекти його визначення.

У процесуальному аспекті публічна служба розглядається: по-перше, як професійна діяльність працівників органів місцевого самоврядування щодо виконання покладених на них посадових функцій. Така діяльність проявляється подвійно – як реалізація функцій органів місцевого самоврядування так і потреб громади; по-друге, місцеве самоврядування виступає як єдине ціле, як інститут громадського суспільства, тобто службова діяльність приймає публічний характер.

У структурному аспекті публічна служба – це система органів

місцевого самоврядування, кожен із яких відповідно до предмета його компетенції може бути названий службою.

В організаційному аспекті публічна служба являє собою систему посад, які відрізняються статусом, повноваженнями, підпорядкованістю, кваліфікаційними вимогами тощо, причому, посади об'єднуються в системи не лише ієрархічними схемами, а і схемами посадового просування. Тобто, щоб стати механізмом реалізації функцій місцевого самоврядування, публічна служба повинна стати дієвим інструментом упорядкування самого апарату місцевої влади.

В інституціональному аспекті публічна служба – це правова, а також етична нормативна система, що забезпечує реалізацію цілей, функцій органів місцевого самоврядування. Завдяки етичній стороні інституту публічної служби вона не може бути зведена до державно-правового інституту, а набуває загальнокультурного у тому числі, історичного, традиційного, соціального статусу.

Соціальний аспект публічної служби є інтегруючим фактором щодо всіх попередніх. Об'єктивна природа публічної служби як соціального інституту зумовлена зміною призначення нової держави громадського типу, в якій публічна служба – це вже не апарат класового насильства, а суттєвий чинник консолідації суспільства. У цьому полягає сутність публічної служби як соціального інституту.

Отже, публічна служба розглядається одночасно як інститут, як система правил роботи з виконання функцій органів місцевого самоврядування і як персонал котрий спроможний ефективно виконувати ці функції. Виходячи з таких задач, можна сказати, що публічна служба є засобом реалізації соціально – економічних функцій органів місцевого самоврядування, поєднуючи особисті, та громадські інтереси, будучи основним каналом повсякденних зв'язків місцевої влади з населенням.

Суттєвим недоліком у правовому регулюванні публічної служби в органах місцевого самоврядування є те, що воно не визначає важливих конституційних функцій, властивих публічній службі в інших демократичних країнах, зокрема таких, як забезпечення цілісності, стабільності та безперервності надання публічних послуг, захист публічного інтересу і гарантування законності у здійсненні місцевого самоврядування.

Недосконалість чинного законодавства публічної служби

визначається так же вітчизняними провідними фахівцями в галузі права та державного управління [2]. До сучасних проблем становлення публічної служби в органах місцевого самоврядування можна віднести наступні:

По-перше, в існуючих нормах законодавства не достатньо визначена сфера впливу публічного та приватного сектору, не врегульовань питання запобігання конфлікту на публічній службі.

По-друге, відсутнє чітке законодавче визначення політичних, адміністративних і публічних посад в органах виконавчої влади.

По-третє, недосконала система проходження публічної служби в органах місцевого самоврядування, тобто за умови відсутності незалежного оцінювання особистих та професійних якостей кандидатів на посади публічних службовців проведення конкурсу на заміщення вакантних посад відбувається формально; кадровій резерв, як елемент системи просування по службі є неефективним і створює можливості для поза конкурсного призначення на посаду; чинне законодавство не передбачає оцінки публічних службовців за результатами їх роботи, яка є основою для кар'єрного зростання;

По-четверте, недосконала система оплати праці та відповідальності публічних службовці в органів місцевого самоврядування. Виходячи з викладеного вище, можна зробити висновок, що в умовах реформування місцевого самоврядування однією із задач місцевої влади являється становлення публічної служби, яка би враховувала недоліки існуючого законодавства та сучасні вимоги до надання громадських послуг.

Література:

1. Амосов О. Ю., Гавкалова Н. Л. Моделі публічного адміністрування (архетипова парадигма) // О. Амосов, Н. Гавкалова // Публічне управління: теорія і практика : зб. наук. праць Асоціації докторів наук держ. Упр. – Х. : Вид-во «ДоктНаук ДержУпр». – Спеціальний випуск – Червень, 2013. – С 6 – 13, 2. Нижник Н. Р. Теоретичні аспекти державного управління: [монографія] / Н. Р. Нижник, С. П. Мосов. – Чернівці : Технодрук, 2011. – 248 с